

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI .410.003.04.2017
P/17/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/17/092 – Wykonywanie zadań zleconych z zakresu rejestracji osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej i ich ewidencji.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2015-2016 oraz działania podejmowane w okresie wcześniejszym i późniejszym, jeżeli miały one wpływ na wykonanie zadań związanych z rejestracją i kwalifikacją wojskową.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontrolerzy</i>	1. Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/23/2017 z dnia 1 marca 2017 r. 2. Marcin Sudół, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/26/2017 z dnia 8 marca 2017 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-4]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miasta Kielce (Urząd), ul. Rynek 1, 25-303 Kielce.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Prezydent Miasta Kielce Wojciech Lubawski (Prezydent). [Dowód: akta kontroli str. 20]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie rzetelnie prowadzono rejestry mężczyzn i kobiet podlegających rejestracji na potrzeby kwalifikacji wojskowej, które były zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej² (dalej: rozporządzenie w sprawie rejestracji).

Listy stawiennictwa osób podlegających obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej w latach 2015-2016, były sporządzane zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej³ (dalej: rozporządzenie w sprawie kwalifikacji), tj. na podstawie rejestru osób objętych rejestracją oraz wykazu osób o nieuregulowanym obowiązkowi do służby wojskowej.

W propozycjach do planu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej przedstawianych wojewodzie świętokrzyskiemu, zamieszczono jedynie część informacji wymaganych § 13 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Pracownicy Urzędu sprawdzali tożsamość osób stawających do kwalifikacji wojskowej bez wymaganych upoważnień Prezydenta do dokonywania tych czynności w jego imieniu, co stanowiło naruszenie art. 32 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁴ (dalej: ustawa).

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2015 r. poz. 991.

³ Dz. U. Nr 202, poz. 1566, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1534, ze zm.

Wszystkim osobom wzywanym do kwalifikacji wojskowej w danym dniu, wyznaczano stawiennictwo na tę samą godzinę, co było niezgodne z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Prezydent, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, prowadził wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony.

Prezydent zatrudnił na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej siedem osób, tj. o dwie osoby więcej niż wymagane art. 32a ust. 1 pkt 2 ustawy.

Na zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

Otrzymaną dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, a niewykorzystaną jej część zwrócono terminowo. Nieprawidłowo wypłacono pracownikom Urzędu (z ww. dotacji) kwotę 10.200 zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zadania związane m.in. z ewidencją i kwalifikacją wojskową Prezydent wykonywał przy pomocy Wydziału Spraw Obywatelskich⁵ (dalej: Wydział), zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu wprowadzonym zarządzeniami Prezydenta w dniach: 30 grudnia 2011 r., 28 maja 2015 r. (wejście w życie z dniem 1 czerwca 2015 r.) i 15 września 2016 r. (16 września 2016 r.).

Do zakresu działania Wydziału należały w szczególności następujące zadania: współpraca z policją, prokuraturą i sądami oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego, wysyłanie zawiadomień do Wojskowego Komendanta Uzupełnień w Kielcach (dalej: Komendant WKU) o zmianie adresu osób podlegających obowiązkowi wojskowemu, przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej (§ 35 ust. 2 pkt 10, 13 i 23 regulaminu obowiązującego do dnia 31 maja 2016 r.). W regulaminie obowiązującym od dnia 1 czerwca 2016 r. z ww. trzech zadań pozostawiono przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej (§ 35 ust. 2 pkt 10). Bezpośredni nadzór nad zadaniami realizowanymi przez Wydział sprawował Andrzej Sygut, Zastępca Prezydenta.

Dyrektorem Wydziału była Ewa Cybula. Zgodnie z regulaminem, dyrektorzy wydziałów odpowiedzialni są przed Prezydentem za m.in.: należytą pracę Wydziału oraz za prawidłowe i terminowe wykonywanie zadań, zapewnienie przestrzegania przez pracowników zasad wynikających z ustawy o ochronie informacji niejawnych i o ochronie danych osobowych, zamieszczenie i aktualizację informacji publicznych w Biuletynie Informacji Publicznej (§ 14 ust. 2 pkt 1, 3, 5 regulaminu). [dowód: akta kontroli str. 5, 19]

W skład Wydziału wchodziło m.in. Biuro Ewidencji Ludności i Spraw Wojskowych (§ 35 ust. 1 pkt 1 regulaminu) nad którym bezpośredni nadzór sprawowała Zastępca Dyrektora Wydziału Barbara Obara. [dowód: akta kontroli str. 5, 9-37]

Kierownikiem Biura Ewidencji Ludności i Spraw Wojskowych była Aneta Stajewska, która zgodnie z zakresem czynności sprawowała bezpośredni nadzór nad Biurem, a w zakresie powszechnego obowiązku obrony nadzór nad przebiegiem przygotowań do przeprowadzenia rejestracji na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz nadzór nad przygotowaniem i sprawnym przebiegiem prac związanych z kwalifikacją wojskową. [dowód: akta kontroli str. 5, 9-37]

W Wydziale zatrudnione były cztery osoby odpowiedzialne za rejestrację osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej i ich ewidencji W ich zakresach czynności zapisano m.in.⁶:

a) udział w pracach związanych z rejestracją osób na potrzeby kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej:

- sporządzanie rejestru osób podlegających rejestracji,

⁵ Od dnia 16 września 2016 r. Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej.

⁶ Nie wszyscy w tym samym zakresie.

- przygotowywanie informacji o liczbie osób wpisanych do rejestru,
- przygotowanie dokumentacji do przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej;
- b) wypisywanie i wysyłanie imiennych wezwań do osób podlegających kwalifikacji wojskowej;
- c) prowadzenie poszukiwań osób niezgłoszonych na komisję lekarską;
- d) udział w pracach komisji lekarskiej;
- e) aktualizowanie wykazu osób, które nie dokonały obowiązku zgłoszenia się do kwalifikacji wojskowej;
- f) sporządzanie sprawozdania z przebiegu kwalifikacji wojskowej;
- g) sporządzanie projektów pism i umów w sprawach kwalifikacji wojskowej;
- h) przygotowanie projektów dokumentów w sprawach rozliczenia dotacji celowych przeznaczonych na przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej. [dowód: akta kontroli str. 6-8]

Ww. inspektorzy byli upoważnieni przez Prezydenta *do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w rejestrze PESEL oraz w systemach teleinformatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry w związku z wykonywaniem zadań w zakresie ww. rejestrów i systemów teleinformatycznych, w tym w celu dokonywania rejestracji danych.* [dowód: akta kontroli str. 38, 42, 46, 48- 50, 52]

Do wystawiania wezwań do stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej Prezydent upoważnił Jadwigę Rzepińską, inspektora w Wydziale. [dowód: akta kontroli str. 41, 43]

1. Rejestracja na potrzeby założenia ewidencji wojskowej i kwalifikacji wojskowej

Opis stanu faktycznego

W latach objętych kontrolą, niezbędne do prowadzenia rejestru na potrzeby ewidencji wojskowej dane osób, które ukończyły lub ukończą do dnia 31 grudnia 18 lat życia był generowane w postaci elektronicznej i wydruku na papierze, oddzielnie dla każdego rocznika mężczyzn i kobiet w formie określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji. Zakres danych nie wykraczał poza dane określone w art. 49 ust. 2b pkt 1 ustawy. Jak oświadczyła Jadwiga Rzepińska, *dane nie wymagały przekazywania przez komórkę prowadzącą ewidencję ludności, gdyż były prowadzone w obrębie jednego biura.* [dowód: akta kontroli str. 102-113, 388]

Rejestr osób objętych rejestracją na 2015 r. został sporządzony 12 grudnia 2014 r., a na 2016 r. – 30 listopada 2015 r. Opatrzony datą, pieczęcią i podpisem Dyrektora Wydziału (z upoważnienia Prezydenta) rejestru, aktualizowano do czasu stawienia się osób z danego rocznika do kwalifikacji wojskowej. W kontrolowanym okresie wystąpiły trzy przypadki (na 3.443 osoby ujęte w rejestrach) braku aktualizacji rejestru (nie usunięto jednej i nie wpisano dwóch osób). [dowód: akta kontroli str. 102-114, 313, 317]

W przypadku osób kończących 18 lat i zameldowanych na pobyt czasowy, trwający ponad trzy miesiące, niezwłocznie wysyłano właściwemu organowi (ze względu na miejsce pobytu stałego tej osoby) pisma o wpisaniu do rejestru osób objętych kwalifikacją wojskową. Zawiadomienia zawierały treść zgodną z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia w sprawie rejestracji i dotyczyły w 2015 r. 103 kobiet i 33 mężczyzn, a w 2016 r. 58 kobiet i 36 mężczyzn.

Ww. liczba osób z czasowym zameldowaniem ujęta w rejestrach była zgodna z liczbą wysłanych przez Prezydenta powiadomień do wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast, właściwych ze względu na miejsce pobytu stałego tych osób. [dowód: akta kontroli str. 362-365]

Rejestr mężczyzn i kobiet urodzonych w 1996 r. objętych rejestracją na potrzeby kwalifikacji wojskowej w 2015 r. został przekazany do Wojskowej Komendy Uzupełnień w Kielcach (WKU) 5 stycznia 2015 r. a rejestr mężczyzn i kobiet urodzonych w 1997 r. objętych rejestracją na potrzeby kwalifikacji wojskowej w 2016 r. – 7 stycznia 2016 r. [dowód: akta kontroli str. 100-113]

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji, prezydent miasta przesyła informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku. W dniu 7 stycznia 2015 r., Zastępca Dyrektora Wydziału, z upoważnienia Prezydenta, a w dniu 13 stycznia 2016 r. Prezydent, przesłali odpowiednio do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (WBiZK) Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (ŚUW) i do wojewody świętokrzyskiego (Wojewoda) pisemną informację o treści:

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej (...) informuję, iż w bieżącym roku do rejestru osób na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej wpisano 812 mężczyzn i 953 kobiety urodzone w 1996 roku (823 mężczyzn i 865 kobiet⁷ urodzonych w 1997 roku)⁸, zameldowanych w Kielcach na pobyt stały i czasowy trwający ponad 3 miesiące. [dowód: akta kontroli str. 98-99, 312, 315]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W Urzędzie prawidłowo prowadzono rejestrację na potrzeby założenia ewidencji wojskowej i kwalifikacji wojskowej. Rejestry osób objętych rejestracją aktualizowano na bieżąco i terminowo przekazywano je Komendantowi WKU. Terminowo przekazywano także Wojewodzie informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru.

2. Przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej

Opis stanu
faktycznego

2.1. Organizacja kwalifikacji wojskowej

W dniu 1 grudnia 2014 r. i w dniu 30 października 2015 r. do Wydziału wpłynęły pisma z ŚUW z prośbą o przekazanie m.in. kandydatów do składu powiatowej komisji lekarskiej, liczby mężczyzn i kobiet podlegających kwalifikacji, proponowanego planu przeprowadzenia kwalifikacji odpowiednio na rok 2015 i 2016. W odpowiedzi na te pisma w dniach 18 grudnia 2014 r. (w wyznaczonym terminie) i 30 listopada 2015 r. (5 dni po wyznaczonym terminie) przesłano ww. informacje. Nie podano w niej liczby kobiet.

Jak wyjaśniła Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału:

- pismo zostało wysłane po terminie z uwagi na trudności w znalezieniu lekarzy chętnych do pracy w komisji. Wprawdzie nie zwracano się do wojewody z prośbą o przedłużenie terminu, jednak poinformowano o tym telefonicznie pracownika odpowiedzialnego w ŚUW za organizację kwalifikacji wojskowej;

- nieudzielenie informacji o liczbie kobiet było przeoczeniem, jednakże nie miało wpływu na plan kwalifikacji wojskowej w związku z tym, że na badania kobiet przewidziano dwa dni zarówno w 2015 jak i 2016 r. [dowód: akta kontroli str. 62-64, 71-74, 312, 315-316]

Skierowane do Wojewody ww. pisma zawierały jednocześnie informacje wymagane § 13 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, tj. m.in. propozycje do planu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej obejmujące kandydatów do powołania do składu powiatowej komisji lekarskiej oraz do zastępczego pełnienia funkcji w tych komisjach (pkt 1 lit. b), liczbę mężczyzn podlegających w danym roku kwalifikacji wojskowej (pkt 1 lit. c), liczbę dni planowanych na przeprowadzenie kwalifikacji kobiet oraz terminy tej kwalifikacji (pkt 1 lit. e)⁹, terminy i godziny urzędowania powiatowej komisji lekarskiej¹⁰ (pkt 1 lit. f), adres lokalu w którym przeprowadzana będzie kwalifikacja wojskowa (pkt 1 lit. h), liczbę osób podlegających wezwaniu do kwalifikacji (pkt 2), liczbę osób planowanych do zatrudnienia (pkt 3). Informacje, których nie przedłożono Wojewodzie opisano w sekcji *Ustalone nieprawidłowości* na stronie 13 niniejszego wystąpienia. [dowód: akta kontroli str. 63-64, 73-74]

⁷ Rzeczywista liczba kobiet wpisanych do rejestru wynosiła 855, a liczbę 865 podano w piśmie do Wojewody omyłkowo.

⁸ W nawiasie podano dane dotyczące ewidencji w 2016 r.

⁹ Dotyczy kwalifikacji wojskowej przeprowadzanej w 2016 r.

¹⁰ Nie podano godzin w odniesieniu do kwalifikacji wojskowej przeprowadzanej w 2015 r.

Zarządzeniami z dnia 5 stycznia 2015 r. i z dnia 5 stycznia 2016 r. Wojewoda powołała wojewódzką i powiatowe komisje lekarskie oraz ustaliła wojewódzki plan przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej na terenie województwa świętokrzyskiego na rok 2015 i 2016.

Skład Powiatowej Komisji Lekarskiej nr 1 w Kielcach (dalej: komisja) stanowił każdorazowo załącznik nr 5 do zarządzenia. Plan przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej przez komisję zamieszczony został każdorazowo w załączniku nr 19 do zarządzenia i zakładał jej przeprowadzenie:

- w 2015 r.: dla mężczyzn od 2 lutego do 26 marca 2015 r. (39 dni), a dla kobiet w dniach 27 i 30 marca 2015 r. Dzień dodatkowy ustalono na 31 marca 2015 r.;

- w 2016 r.: dla mężczyzn od 1 lutego do 25 marca 2016 r. (40 dni), a dla kobiet w dniach 29 i 30 marca 2016 r. Dzień dodatkowy ustalono na 31 marca 2016 r. [dowód: akta kontroli str. 63-64, 66-70, 73-74, 77-80]

Kwalifikacji, zgodnie z założeniami ww. planu miało podlegać:

- w 2015 r.: 1170 mężczyzn (dla 20 przewidziano jako termin stawienia się do kwalifikacji wojskowej – 2 lutego 2015 r., a od dnia 3 lutego do 26 marca 2015 r. przewidziano wzywanie po 30 mężczyzn);

- w 2016 r.: 1108 mężczyzn (1 lutego 2016 r. przewidziano wezwanie 20 mężczyzn, od 2 do 23 lutego 2016 r. po 27 mężczyzn, od 24 lutego do 17 marca 2016 r. po 28 mężczyzn, od 18 do 25 marca 2016 r. po 30 mężczyzn). [dowód: akta kontroli str. 69-70, 79-80, 85-86]

Zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, wojewódzki plan kwalifikacji wojskowej obejmuje terminarz zakładający wezwanie co najmniej 30 osób dziennie.

Zastępca Dyrektora WBiZK, z upoważnienia Wojewody, wyjaśniła, że *dzięki mniejszej liczbie osób (poniżej 30) lekarze godzą pracę na rzecz Komisji z pracą zawodową. Uwzględniając fakt, że nie ma możliwości prawnych by zobligować (...) kierowników podmiotów leczniczych do zwalniania lekarzy z obowiązków służbowych na rzecz pracy dla komisji, wojewoda mając na względzie priorytet jakim jest spełnienie ustawowego obowiązku przygotowania i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej ustaliła ww. liczbę wzywanych.* [dowód: akta kontroli str. 115-117]

W piśmie z dnia 30 listopada 2015 r. skierowanym przez Barbarę Obarę, Zastępcę Dyrektora Wydziału, do Wojewody zaproponowano, że średnio na każdy dzień zostanie wezwanych 20 mężczyzn. Barbara Obara wyjaśniła, że *podana liczba wzywanych 20 mężczyzn dziennie dotyczyła osób z rocznika podstawowego. Nie uwzględniono w niej osób z roczników starszych, których liczba 285 spełnia wymogi wezwania, co najmniej 30 osób dziennie.* [dowód: akta kontroli str. 73, 74, 402, 405]

Wojewoda wydała obwieszczenia o ogłoszeniu kwalifikacji wojskowej w 2015 r. i 2016 r., w których poinformowała, że w okresie odpowiednio: od 2 lutego do 30 kwietnia 2015 r. i od 1 lutego do 29 kwietnia 2016 r. przeprowadzona zostanie kwalifikacja wojskowa mężczyzn urodzonych odpowiednio w 1996 r. i w 1997 r., a także innych osób. Podano również siedziby, adresy i terminy funkcjonowania powiatowych komisji lekarskich. W obwieszczeniach poinformowano o dokumentach jakie należy przedstawić komisji oraz zamieszczono informacje o procedurach związanych z kwalifikacją wojskową.

W ust. 5 pkt 4 obwieszczeń zapisano, że kwalifikacja wojskowa zostanie przeprowadzona dla osób podlegających kwalifikacji wojskowej z terenu miasta Kielce przez komisję w terminie odpowiednio od dnia 2 lutego do dnia 31 marca 2015 r. i od dnia 1 lutego do dnia 31 marca 2016 r. przy ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 53 (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 14). [dowód: akta kontroli str. 118-131]

Zapisy w obwieszczeniach dotyczące kwalifikacji wojskowej osób zameldowanych w Kielcach, były zgodne z propozycjami przedstawionymi przez Prezydenta. Z informacji uzyskanej od Wojewody wynikało, że w dniu 7 stycznia (zarówno 2015 jak i 2016 r.) do Prezydenta zostały przesłane pisma dotyczące organizacji i przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej. W pismach tych Prezydent został zobowiązany do odebrania wydrukowanych obwieszczeń oraz wywieszenia ich na tablicach informacyjnych w terminie odpowiednio do 16 stycznia 2015 r. i 15 stycznia 2016 r. Zostały one wywieszone także w gablocie informacyjnej ŚUW odpowiednio w dniach 7 stycznia 2015 r. i 8 stycznia 2016 r. [dowód: akta kontroli str. 63-64, 73-74, 115-116, 118-131, 390-392]

W dniu 13 stycznia 2016 r. do Urzędu wpłynął mail od pracownika ŚUW z prośbą o wydrukowanie zmienionego obwieszczenia Wojewody (po zmianie adresu lokalu z ul. Nowaka-Jeziorańskiego na ul. Leśną). W dniu 29 stycznia 2016 r. Barbara Obara (z upoważnienia Prezydenta) zwróciła się z prośbą o dokonanie zmian w zarządzeniu Wojewody z dnia 5 stycznia 2016 r. polegających na zmianie miejsca urzędowania komisji i na wpisaniu innych osób do zastępczego pełnienia funkcji przewodniczącego i zastępczego pełnienia funkcji sekretarza komisji. Wojewoda uwzględnił powyższe zmiany zarządzeniem z dnia 19 lutego 2016 r. (zmieniającym zarządzenie z dnia 5 stycznia 2016 r.) [dowód: akta kontroli str. 81-86, 527-528]

W związku z tym, że w roku 2016 zmieniono adres urzędowania komisji, aby uniknąć sytuacji, że osoby wezwane zgłoszą się w niewłaściwym miejscu, Zastępca Dyrektora Wydziału Barbara Obara, wyjaśniła, że dodatkowo wykonano nw. czynności:

- w dniu 14 stycznia 2016 r. do osób zainteresowanych ponownie wysłano wezwania z właściwym adresem komisji,
- do szkół wysłano obwieszczenia Wojewody z właściwą siedzibą komisji,
- w budynku szkoły przy ul. Jana Nowaka – Jeziorańskiego 53 do zakończenia prac komisji wywieszona została informacja o zmianie siedziby. [dowód: akta kontroli str. 397, 399, 529]

W Urzędzie sporządzono w dwóch egzemplarzach *Listę stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej* w roku 2015 i 2016. Sporządzone listy były zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Listy zostały sporządzone odpowiednio 12 grudnia 2014 r. i 30 grudnia 2015 r. i były na bieżąco aktualizowane.

Lista sporządzona na 2015 r. wg stanu na 12 grudnia 2014 r. zawierała 848 mężczyzn z rocznika 1996. Pod pozycjami 849-1094 wpisano 246 mężczyzn z lat 1991-1995, tj. osoby o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji. Na liście dopisano¹¹ następnie 19 osób (6 mężczyzn i 13 kobiet), w tym cztery kobiety na podstawie imiennych wykazów kobiet podlegających wezwaniu do kwalifikacji otrzymanych z WKU. Łącznie na liście znalazło się 1113 osób.

W trakcie przeprowadzania kwalifikacji wojskowej wykreślono 26 osób (23 osoby stawały do kwalifikacji przed inną komisją¹² a 3 osoby wpisano na listę przez pomyłkę¹³).

Lista sporządzona na 2016 r. wg stanu na 30 grudnia 2014 r. zawierała dane 825 mężczyzn z rocznika 1997. Pod pozycjami 826-1100 wpisano 275 mężczyzn z lat 1992-1996, tj. osoby o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji. Na liście dopisano następnie 17 osób (5 mężczyzn i 12 kobiet), w tym 8 kobiet na podstawie imiennych wykazów kobiet podlegających wezwaniu do kwalifikacji otrzymanych z WKU. Łącznie na liście znalazło się 1117 osób.

W trakcie przeprowadzania kwalifikacji wojskowej wykreślono 22 osoby (21 osób stawało do kwalifikacji przed inną komisją¹⁴ a jedną wpisano na listę przez pomyłkę¹⁵).

W listach na 2015 r. i 2016 r., w przypadku osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony oraz osób „dopisanych”, nie wypełniano kolumn: 3 - Nazwisko rodowe, 5 - Miejsce urodzenia, 6 - Seria i numer dowodu osobistego, a w przypadku osób dopisanych także kolumny 4 - Numer ewidencyjny PESEL¹⁶

¹¹ Osoby, które stawiały się na komisję pomimo braku wezwania.

¹² Pozycje 6, 108, 117, 119, 162, 235, 374, 402, 429, 439, 512, 558, 567, 586, 588, 656, 705, 744, 784, 800, 831, 835, 844.

¹³ Pozycja 951, 959, 1062.

¹⁴ Pozycje 23, 166, 302, 360, 389, 415, 473, 529, 580, 590, 603, 623, 659, 664, 684, 711, 712, 756, 765, 769, 823.

¹⁵ Pozycja 1018.

¹⁶ Wpisywano rok urodzenia.

(za wyjątkiem jednej dopisanej osoby z listy stawiennictwa na 2016 r., gdzie nie wpisano tylko serii i numeru dowodu osobistego). [dowód: akta kontroli str. 87-93, 363-364]

Jak wyjaśniła Barbara Obara *na liście umieszcza się tylko niezbędne dane do potwierdzenia tożsamości osoby. W latach następnych wszystkie dane wpisywane będą zgodnie ze wzorem listy zawartym w rozporządzeniu*. [dowód: akta kontroli str. 313, 316]

Czynności związane ze sprawdzeniem tożsamości osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej wykonywały osoby nieposiadające imiennych upoważnień od Prezydenta. [dowód: akta kontroli str. 313, 317, 388]

WKU nie przekazywał Prezydentowi imiennego zestawienia osób podlegających wezwaniu do kwalifikacji wojskowej, które stały już do kwalifikacji wojskowej i ubiegają się o zmianę kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej (§ 9 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji). [dowód: akta kontroli str. 365]

Imienne wykazy kobiet, podlegających obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej w celu wezwania ich do tej kwalifikacji, Komendant WKU przekazywał Dyrektorowi Wydziału w następujących terminach:

- kwalifikacja w 2015 r.: 5 grudnia 2014 r., 3 lutego, 12 i 26 marca 2015 r. (łącznie pięć kobiet);
- kwalifikacja w 2016 r.: 11 grudnia 2015 r. i 21 stycznia 2016 r. (osiem kobiet).

Na podstawie ww. otrzymanych wykazów wezwano do kwalifikacji 12 kobiet, a w przypadku jednej (wpływ pisma z WKU w dniu 26 marca 2015 r.) uzgodniono telefonicznie z pracownikiem WKU, że zgłosi się ona do innej powiatowej komisji lekarskiej. [dowód: akta kontroli str. 87-93]

W wyniku przeprowadzonej analizy wysyłanych wezwań (losowo wybranych - po 50 osób wzywanych w każdym roku) ustalono, że:

- Prezydent z dostatecznym wyprzedzeniem wzywał, drogą pocztową, osoby do kwalifikacji wojskowej i zapewnił ich planowe stawiennictwo przed komisją;
- treść wezwań była zgodna ze wzorem określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji;
- terminy wezwań do kwalifikacji wojskowej były zgodne z terminami kwalifikacji wojskowej wskazanymi w obwieszczeniach;
- wezwania były opatrzone pieczęcią inspektora Wydziału, działającego z upoważnienia Prezydenta z dnia 23 czerwca 2014 r. do *podpisywania wezwań osób do stawienia się do kwalifikacji wojskowej*. [dowód: akta kontroli str. 43, 302-311]

Wszystkim osobom wzywanim do kwalifikacji wojskowej wyznaczano stawiennictwo na tę samą godzinę (w 2015 r. na 8.30, a w 2016 r. na 8.00). [dowód: akta kontroli str. 304-309, 311, 313, 316, 388]

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, wezwanie doręcza się za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. W 79 przypadkach w aktach brak było zwrotnych potwierdzeń odbioru ww. wezwań (tzw. zwrotki). Jak wyjaśniła Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału, brak zwrotnych potwierdzeń odbioru dotyczy wyłącznie osób, które dopełniły obowiązku stawiennictwa, i w związku z tym pracownik odpowiedzialny za kwalifikację uznał, że ich przechowywanie nie jest konieczne. Zwrotne potwierdzenia odbioru, które służyły bieżącej pracy osób zajmujących się kwalifikacją po roku przechowywania zostały zniszczone. [dowód: akta kontroli str. 302-311, 313, 316]

Prezydent, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, prowadził wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony w którym ujmowano osoby, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu. [dowód: akta kontroli str. 318-335]

Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału oraz Ewa Cybula, Dyrektor Wydziału (obie działając z upoważnienia Prezydenta) przekazały do WKU imienne zestawienie osób, które nie stawily się do kwalifikacji wojskowej do końca roku, w którym ukończyły 24 lata życia (§ 10 ust. 1 pkt 5 lit. a ww. rozporządzenia) odpowiednio 9 lutego 2015 r. (rocznik 1990 - 28 osób) i 15 stycznia 2016 r. (rocznik 1991 - 21 osób). [dowód: akta kontroli str. 94-97]

Prezydent wykreślił z wykazu osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony osoby, które stawiały się w kolejnych latach do kwalifikacji wojskowej.

W trakcie kontroli sporządzono (przez inspektora Wydziału oraz kontrolujących) zestawienie 294 osób urodzonych w latach 1992-1997 o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony wg stanu na 31 grudnia 2016 r. Z ww. zestawienia skreślono 50 osób, w tym 15, które stawiały się do kwalifikacji wojskowej i 35 osób, które się wymeldowały. Pozostałych 244 osób, pomimo m.in. corocznie wysyłanych wezwań i podejmowanej współpracy z policją nie skreślono m.in. z powodu stałego pobytu zagranicą, przebywania w zakładzie leczniczym lub karnym. [dowód: akta kontroli str. 318-335]

Na pytanie o niekorzystanie z możliwości nakładania grzywien na osoby podlegające kwalifikacji wojskowej, Zastępca Dyrektora Wydziału Barbara Obara wyjaśniła: *do kwalifikacji wojskowej wzywane są osoby, które w większości przypadków nie posiadają źródła dochodu. W związku z powyższym ukaranie ich karą grzywny de facto obciążyłoby budżet rodziców. Dlatego – skoro ustawa przewiduje alternatywnie karę grzywny albo przymusowe doprowadzenie przez Policję – skorzystaliśmy z tej drugiej formy. Podkreślenia wymaga fakt, że jest to skuteczniejszy środek, gwarantujący (pod warunkiem przebywania osoby pod wskazanym adresem) doprowadzenia do siedziby komisji. Z kolei, w stosunku do osób przebywających za granicą jak i osób, co do których uzyskaliśmy informacje nt. opuszczenia miejsca pobytu stałego wszczynane były z urzędu postępowania o wymeldowanie. W trakcie trwania kwalifikacji i po jej zakończeniu w 2015 r. wszczęto 9 spraw o wymeldowanie, a w 2016 r. 33 sprawy.*

Z osobami, które nie stawiały się do kwalifikacji oprócz wysyłania do nich wezwań (co najmniej dwukrotnie) bądź zarządzenia przymusowego doprowadzenia przez Policję przeprowadzane były również rozmowy telefoniczne, informujące o trwającej kwalifikacji wojskowej i o konieczności zgłoszenia się na nią. Korzystano przy tym z dostępnych rejestrów i dokumentacji znajdującej się w tut. Wydziale. Ponadto osoby, na które nałożony jest ustawowy obowiązek stawienia się do kwalifikacji wojskowej winny same zgłosić się przed komisję lekarską. [dowód: akta kontroli str. 397-400]

W roku 2015 na 831 osób figurujących na liście z rocznika podstawowego, przed komisją stawiały się 743 osoby. Spośród 88 osób, które się nie stawiały, usprawiedliwiono 38. W roku 2016 na 809 osób figurujących na liście z rocznika podstawowego przed komisją stawiały się 752 osoby. Spośród 57 osób, które się nie stawiały, usprawiedliwiono 39. W latach 2015-2016 wystąpiono z 76 wnioskami o doprowadzenie przez Policję, z czego doprowadzono 11 osób. [dowód: akta kontroli str. 56-61]

W Urzędzie nie sporządzano dokumentu zawierającego wyniki ustaleń o przyczynach niestawienia się osób i miejscu ich pobytu, a tym samym nie przekazywano go przewodniczącemu komisji oraz Komendantowi WKU (wymóg wynikający z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji), gdyż jak oświadczyła Jadwiga Rzepińska ww. osoby nie oczekiwały takiego wykazu. [dowód: akta kontroli str. 389].

Zastępca Dyrektora Wydziału, Barbara Obara wyjaśniła: *w Urzędzie nie sporządzano dokumentu zawierającego wyniki ustaleń o przyczynach niestawienia się osób i ich miejscu pobytu z uwagi na fakt, że takie informacje były przekazywane na bieżąco w odstępach cotygodniowych (w każdy czwartek) w trakcie trwania kwalifikacji wojskowej zarówno przedstawicielowi WKU obecnemu codziennie w siedzibie Komisji jak również przewodniczącemu powiatowej komisji lekarskiej, który nie występował z wnioskami o przymusowe doprowadzenie, ponieważ takie postanowienia wydawane były z urzędu.* [dowód: akta kontroli str. 397, 399].

Komendant WKU w trakcie kontroli poinformował, że w stosunku do 294 osób ujętych w przekazanym zestawieniu:

- wystąpił z 65 wnioskami o wszczęcie egzekucji administracyjnej w stosunku do osób podlegających kwalifikacji wojskowej;
- nie wpłynął żaden wniosek o zgodę na wyjazd i pobyt poza granicami kraju stosownie do art. 53 ust. 2 pkt 1 ustawy;

- w odniesieniu do prowadzenia karty poszukiwania (§ 26 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 października 2010 r. w sprawie prowadzenia ewidencji wojskowej,¹⁷) kartę poszukiwania zakłada i prowadzi wojskowy komendant uzupełnień w okresie trwania obowiązkowych rodzajów czynnej służby wojskowej, zgodnie z § 21 ust. 3 ww. rozporządzenia;
- spośród osób ujętych w zestawieniu do kwalifikacji wojskowej stały się 44 osoby¹⁸. [dowód: akta kontroli str. 367-387]

W odniesieniu do powyższych zagadnień objętych kontrolą Jadwiga Rzepińska, inspektor w Wydziale, oświadczyła: (...) lista stawiennictwa będąca podstawą do wezwania i poszukiwania osób, jest drukowana równolegle z rejestrami osób *i należałoby rozważyć konieczność drukowania i aktualizacji przedmiotowych rejestrów, które przekazywane są tylko do WKU. Ustawa nie przewiduje stawienia się do kwalifikacji kobiet*, w związku z tym nie jest zasadne drukowanie, aktualizacja i przekazywanie rejestrów kobiet. Rozporządzenie w sprawie kwalifikacji zawiera wzór listy stawiennictwa, w której brakuje informacji o imieniu ojca, miejsca na adnotację, a dane o nazwisku rodowym i numerze dowodu osobistego nie są wykorzystywane. [dowód: akta kontroli str. 389]

2.2. Finansowanie zadań związanych z rejestracją i kwalifikacją wojskową

Na zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej w latach 2015-2016 w Urzędzie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Powyższe dotacje, jak i wydatki ujęte były w planie finansowym Urzędu w Dziale 750 – *Administracja publiczna*, Rozdziale 75045 *Kwalifikacja wojskowa*. [dowód: akta kontroli str. 132-301, 589-657]

W latach 2015-2016 środki na finansowanie zadań zleconych w ramach wykonywania zadań obronnych zostały przyznane na podstawie zawartego pomiędzy Wojewodą i Prezydentem:

- porozumienia z dnia 28 grudnia 2010 r. zmienionego aneksem z dnia 29 października 2014 r. i umowy z dnia 9 grudnia 2014 r.;
- porozumienia z dnia 21 października 2015 r. i umowy z dnia 3 listopada 2015 r.

Na ich podstawie Wojewoda w dniach 16 stycznia 2015 r. i 13 stycznia 2016 r. przekazała Miastu dotację w wysokości odpowiednio 83 tys. zł¹⁹ i 81 tys. zł²⁰. Środki finansowe w formie dotacji celowej zostały przyznane na zadania z zakresu administracji rządowej określone w art. 30 ust. 1, 2, 4 i 4a ustawy (co zawierała także treść podpisanych porozumień) oraz na finansowanie zadań wynikających z art. 32a ustawy (co wynikało także z ww. umów). [dowód: akta kontroli str. 132-301, 345-361]

W przypadku wynagrodzeń z powyższych kwot dotacji sfinansowano wyłącznie wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji, łącznie z podatkiem (odpowiednio: w 2015 r. – 17.640 zł i w 2016 r. – 18.060 zł) oraz wynagrodzenia osób zatrudnionych przez Prezydenta, łącznie ze składkami ZUS, Funduszem Pracy i podatkiem, do:

- prac związanych z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej (odpowiednio: w 2015 r. – 15.792,02 zł i w 2016 r. – 17.152,06 zł);
- prowadzenia zajęć z osobami stawającymi do komisji wojskowej (odpowiednio: w 2015 r. – 5.144,54 zł i w 2016 r. – 4.354,90 zł);
- zapewnienia porządku w lokalu, w którym przeprowadzona była kwalifikacja wojskowa (odpowiednio po 1.800 zł w 2015 r. i 2016 r.). [dowód: akta kontroli str. 132-301, 336-344, 459-490, 537-549]

¹⁷ Dz. U. Nr 199, poz. 1321, ze zm.

¹⁸ Liczba osób (44) wykazana przez WKU nie jest zgodna z liczbą osób wynikającą z zestawienia, o którym mowa na stronie 8 niniejszego wystąpienia (15), gdyż WKU wykazał osoby, które stały się na komisję w 2017 r. oraz osoby, które stały się przed inną komisją.

¹⁹ § 2110 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat* – 39.000,00 zł i z § 2120 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej* – 44.000,00 zł

²⁰ § 2110 – 39.000,00 zł i z § 2120 – 42.000,00 zł

Wysokość kwot dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji była zgodna ze stawkami ustalonymi przez Wojewodę²¹ i wynosiła w każdym roku za każdy dzień pracy: 200 zł dla przewodniczącego komisji, 120 zł dla sekretarza komisji i 100 zł dla pracownika średniego personelu medycznego. Prezydent zawarł umowy zlecenia z pięcioma osobami (zarówno w 2015 jak i 2016 r.) m.in. do wprowadzania danych do ewidencji wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji (art. 32a ust.1 pkt 2 ustawy). Spośród ww. pięciu osób zarówno w 2015 jak i 2016 r. dwie były pracownikami Urzędu i pracowały naprzemiennie:

- w roku 2015: jedna osoba brała udział w pracach komisji w lutym, a druga w marcu;
- w roku 2016: w okresie od 1 lutego do 25 marca naprzemiennie po jednym pełnym tygodniu (cztery tygodnie po pięć dni roboczych każda z osób), a w okresie 29-31 marca jedna z ww. osób pracowała jeden dzień, a druga dwa dni.

Z tego tytułu pracownicy Urzędu pobrali wynagrodzenie, łącznie ze składkami ZUS, Funduszem Pracy i podatkiem, odpowiednio w 2015 r. – 5.091,86 zł i w 2016 r. – 4.354,90 zł.

Prezydent zawarł także umowy (zarówno w 2015 jak i 2016 r.) z dwiema osobami (pracownikami Urzędu) do prowadzenia zajęć z osobami zgłaszającymi się do kwalifikacji. Z tego tytułu pobrały one wynagrodzenie, łącznie ze składkami ZUS, Funduszem Pracy i podatkiem (odpowiednio: w 2015 r. – 5.144,54 zł i w 2016 r. – 4.354,90 zł). [dowód: akta kontroli str. 409-410, 429-436, 459-490, 491-514, 537-539]

Żadna z zatrudnionych przez Prezydenta osób do wprowadzania danych do ewidencji wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji oraz do prowadzenia zajęć z osobami zgłaszającymi się do kwalifikacji, będących pracownikami Urzędu, w zakresach czynności nie miała obowiązków związanych z prowadzeniem kwalifikacji wojskowej. Osoby te, czas poświęcony na obsługę komisji, pracującej w godzinach pracy Urzędu, odpracowały lub ewentualnie wykonywały ją w dniach, w których przebywały na urlopie. [dowód: akta kontroli str. 429-457, 531-533, 556-588]

Na zapewnienie porządku w lokalu, w którym była przeprowadzona kwalifikacja wojskowa zawarto trzy (jedną w 2015 r. i dwie w 2016 r.) umowy zlecenia (art. 32a ust.1 pkt 3 ustawy). [dowód: akta kontroli str. 491-514]

W związku z tym, że zarówno w 2015 jak i 2016 r. lokal, w którym była prowadzona kwalifikacja znajdował się w budynku będącym własnością miasta Kielce, nie było potrzeby analizowania wydatków ponoszonych m.in. na najem pomieszczeń. [dowód: akta kontroli str. 401, 404]

W latach 2015-2016 do składu komisji powołane zostały przez Wojewodę osoby spośród kandydatów zaproponowanych przez Prezydenta. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej²², sekretarzami komisji w każdym roku okresu objętego kontrolą byli pracownicy Urzędu. Stosownie do wymogów określonych w § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, do składu powiatowej komisji lekarskiej powoływani byli lekarze posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza i posiadający co najmniej I stopień specjalizacji w dziedzinie chirurgii ogólnej lub I stopień specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz jeden pracownik średniego personelu medycznego wyznaczony do tych komisji. [dowód: akta kontroli str. 62-86, 403-405, 491-514]

Koszty dodatkowych wynagrodzeń 13 osób biorących udział w pracach komisji, w latach 2015-2016, wyniosły 35.700 zł (w tym podatek 5.142 zł) i pokrywane były ze środków dotacji celowych przekazanych Urzędowi (w § 2120) na realizację zadań zleconych ustawami związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej. Na wynagrodzenia te składały się:

²¹ Zarządzenia Wojewody Świętokrzyskiego nr 4/2015 i nr 2/2016 w sprawie ustalenia wysokości dodatkowego wynagrodzenia dla osób wchodzących wojewódzkiej i powiatowych komisji lekarskich z dnia odpowiednio: 5 stycznia 2015 r. i 5 stycznia 2016 r.

²² Dz. U. z 2013 r. poz. 735.

- wynagrodzenia brutto sekretarzy, będących pracownikami Urzędu, w kwocie 10.200 zł,
- wynagrodzenia brutto lekarzy i pracowników średniego personelu medycznego w kwocie 25.500 zł. [dowód: akta kontroli str. 459-490, 540-541]

Na przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej wydawkowano w latach 2015-2016 łącznie 133.422,77 zł, z tego: w 2015 r. 64.319,57 zł i w 2016 r. 69.103,20 zł, z przeznaczeniem na:

- dodatkowe wynagrodzenia członków komisji lekarskich, wynagrodzenia osób zatrudnionych do wprowadzania danych do ewidencji wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej i wydawania wojskowych dokumentów osobistych, osób zatrudnionych do prowadzenia zajęć świetlicowych oraz zapewnienia porządku w lokalu, łącznie ze składkami ZUS, Funduszem Pracy i podatkiem – 81.743,52 zł (w 2015 r. – 40.376,56 zł, w 2016 r. – 41.366,96 zł);
 - zapłatę za badania specjalistyczne – 19.061,01 zł (w tym, w 2015 r. – 7.851,00 zł, w 2016 r. – 11.210,01 zł);
 - refundację kosztów wynagrodzenia za pracę lekarza – 1.135,00 zł w 2016 r.;
 - materiały biurowe i medyczne – 4.346,25 zł (w 2015 r. – 1.117,10 zł, w 2016 r. – 3.229,15 zł);
 - wyposażenie lokalu, m.in. stojaki na ubrania, ekspres do kawy, czajniki bezprzewodowe, laptopy, szafa biurowa, drukarka wielofunkcyjna, niszczarka, tonery, telefon komórkowy, obrusy, telewizor LCD, krzesła, artykuły chemiczne i spożywcze – 10.909,16 zł (w 2015 r. – 6.559,30 zł, w 2016 r. – 4.349,86 zł);
 - usługę introligatorską – 430,50 zł (w tym w 2015 r. – 196,80 zł, w 2016 r. – 233,70 zł);
 - wysyłki wezwań – 14.932,80 zł (w tym w 2015 r. – 7.795,80 zł, w 2016 r. – 7.137,00 zł);
 - dostawę prasy – 864,53 zł (w tym w 2015 r. – 423,01 zł, w 2016 r. – 441,52 zł).
- [dowód: akta kontroli str. 132-301, 459-490, 515-519, 537-549, 589-657]

Wydatki dotyczące zakupu środków żywności na łączną kwotę 334,89 zł zaksięgowano w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej. [dowód: akta kontroli str. 542-549, 589, 595-597, 602-603, 614-616, 623, 628-630, 641, 654-655]

Prezydent terminowo wykonywał powierzone zadania zlecone obejmujące rejestrację i kwalifikację wojskową. W latach 2015-2016 udzielone dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, w kwotach odpowiednio: 64,3 tys. zł i 69,1 tys. zł. Niewykorzystaną część dotacji Prezydent zwrócił terminowo do budżetu Wojewody: 3 czerwca 2015 r. – 18.680,43 zł i 17 maja 2016 r. – 11.896,80 zł. [dowód: akta kontroli str. 134, 231, 336-344]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Braku imiennych upoważnień Prezydenta dla pracowników Urzędu wykonujących czynności związane ze sprawdzeniem tożsamości osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej.

Zgodnie z art. 32 ust. 6 pkt 1 i ust. 7 pkt 1 ustawy, czynności związane ze sprawdzeniem tożsamości osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej należą do prezydenta miasta lub upoważnionego przez niego pracownika. Pracownicy Urzędu nie posiadali wymaganych ustawą imiennych upoważnień. Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału, wyjaśniła, iż *uznała, że imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych oraz oświadczenie zobowiązujące do nieujawniania i niewykorzystywania informacji z poznanymi danymi osobowymi oraz zachowania ich w tajemnicy jak również imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w rejestrze PESEL oraz w systemach teleinformatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry podpisane przez Prezydenta Miasta Kielce są wystarczające do pracy w Komisji. (...) wymagane ustawą upoważnienia zostaną wydane pracownikom w następnych latach.* [dowód: akta kontroli str. 313, 317, 388]

2. Nieprzedstawieniu Wojewodzie przez Prezydenta wszystkich informacji w propozycjach do planu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej wymaganych § 13 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

W przypadku kwalifikacji wojskowej w 2015 r. nie przedstawiono Wojewodzie informacji dotyczących: liczby osób wzywanych w każdym dniu do kwalifikacji wojskowej, liczby dni planowanych na przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej kobiet oraz terminów tej kwalifikacji, godzin urzędowania powiatowej komisji lekarskiej, wyników wstępnych ustaleń co do możliwości oraz kosztów przeprowadzania badań specjalistycznych, w tym psychologicznych lub obserwacji szpitalnej osób w zakładach opieki zdrowotnej położonych na obszarze miasta, nazwy posiadacza lokalu, w którym przeprowadzana będzie kwalifikacja wojskowa.

Jeśli chodzi o kwalifikację w 2016 r. nie przedstawiono Wojewodzie informacji w zakresie liczby osób wzywanych w każdym dniu do kwalifikacji wojskowej, wyników wstępnych ustaleń co do możliwości oraz kosztów przeprowadzania badań specjalistycznych, w tym psychologicznych lub obserwacji szpitalnej osób w zakładach opieki zdrowotnej położonych na obszarze miasta, nazwy posiadacza lokalu, w którym przeprowadzana będzie kwalifikacja wojskowa.

Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału wyjaśniła: *W latach 2015 – 2016 nie przedstawiono propozycji dotyczących liczby osób wzywanych na poszczególne dni, ponieważ podano liczbę osób wezwanych i propozycję dotyczącą okresu pracy komisji, a Wojewoda (wzorem lat poprzednich) – według własnych obliczeń wyznaczał liczbę dni pracy komisji i liczbę wzywanych osób.*

- *Brak liczby dni planowanych na badanie kobiet w roku 2015 było przeoczeniem pracownika (...) sporządzającego projekt pisma, a informacja została uzupełniona telefonicznie;*

- *Brak godzin urzędowania w propozycjach na 2015 r. wynikał z faktu, że lekarz pracujący w komisji w czasie sporządzania pisma miał inne obowiązki zawodowe i nie można było ustalić godzin urzędowania komisji;*

- *Brak wyliczeń dotyczących kosztów badań specjalistycznych w latach 2015-2016 wynika z braku możliwości ustalenia liczby osób skierowanych na badania specjalistyczne jak również z uwagi na fakt, że stawki badań w zakładach leczniczych ustalane są dopiero na początku roku, a propozycje podajemy w grudniu roku poprzedniego;*

- *Niewskazanie w latach 2015-2016 posiadacza budynku, w którym odbywać się będzie kwalifikacja wojskowa wynika z faktu, że Prezydent Miasta Kielce od ponad 20 lat zapewnia komisji lokal będący w zasobach miasta Kielce – ograniczając w ten sposób koszt przeprowadzenia kwalifikacji i ten fakt znany jest wojewodzie świętokrzyskiemu. W przypadku jakichkolwiek zmian posiadacza lokalu Wojewoda zostanie poinformowany. Informacja taka była przekazywana w trakcie bieżących ustaleń z przedstawicielem Wojewody. [dowód: akta kontroli str. 63, 64, 73, 74, 401, 404]*

3. Wzywaniu wszystkich osób do osobistego stawienia się do kwalifikacji wojskowej na tę samą godzinę.

Z § 8 ust. 5 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wynika, że prezydent miasta wzywa osoby do stawienia się do kwalifikacji wojskowej oraz aby uniknąć stawienia się wszystkich wezwanych na tę samą godzinę, wzywanie powinno być rozłożone w czasie. W Urzędzie wszystkim osobom wzywanim do kwalifikacji wojskowej wyznaczano stawiennictwo na tę samą godzinę (w 2015 r. na 8.30, a w 2016 r. na 8.00). Barbara Obara wyjaśniła, że rozłożenie stawiennictwa na różne godziny spowodowałoby wydłużenie czasu pracy komisji, z uwagi na:

1) *brak 100% stawiennictwa - nie wszystkie osoby wezwane zgłaszają się w wyznaczonym terminie,*

2) *niedający się przewidzieć różny czas określania stanu zdrowia na podstawie przedstawionej dokumentacji medycznej przez osobę poddaną badaniu.*

W praktyce pomimo tego, że wszystkie osoby wezwane są na tę samą godzinę i tak nie wszyscy się do tego stosują. [dowód: akta kontroli str. 304-309, 311, 313, 316, 388]

4. Zatrudnieniu przez Prezydenta na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej siedmiu osób, co było niezgodne z art. 32a ust. 1 pkt 2 ustawy.

Jak wynika z tego przepisu, prezydent miasta na prawach powiatu na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej może zatrudnić na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, nie więcej niż cztery osoby do prac związanych z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej i wydawaniem wojskowych dokumentów osobistych oraz osobę do prowadzenia zajęć z osobami zgłaszającymi się do kwalifikacji wojskowej w lokalu, w którym jest prowadzona kwalifikacja wojskowa.

Tymczasem Prezydent podpisał umowy zlecenia (zarówno w 2015 r. jak i 2016 r.) z pięcioma osobami do prac związanych z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej i z dwiema osobami do prowadzenia zajęć z osobami zgłaszającymi się do kwalifikacji wojskowej. [dowód: akta kontroli str. 491-514]

Jak wyjaśniła Barbara Obara, Zastępca Dyrektora Wydziału, *faktem jest, że w piśmie do Wojewody napisaliśmy, że zatrudnione zostaną cztery osoby do zakładania ewidencji wojskowej i jedna osoba do prowadzenia zajęć świetlicowych, jednakże w czasie składania propozycji nie wiedzieliśmy, kto zostanie zatrudniony do pracy. Ponieważ pracownicy Wydziału wyrazili chęć pracy w Komisji w czasie wolnym od pracy, a z uwagi na swoje obowiązki służbowe nie mogli ich wykonywać przez cały okres trwania kwalifikacji wojskowej, zatrudnionych zostało o jedną osobę więcej, co było uzgodnione z przedstawicielem wojewody świętokrzyskiego, który nie widział nieprawidłowości w tej kwestii.* [dowód: akta kontroli str. 402, 405]

5. Wypłacie w 2015 r. i 2016 r. ze środków dotacji celowej wynagrodzenia za pracę sekretarzom komisji, będących pracownikami Urzędu, w łącznej wysokości 10.200 zł.

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, sekretarzami komisji w latach 2015-2016 byli pracownicy Urzędu. Za każdy dzień pracy pobrali oni wynagrodzenie w wysokości 120 zł zgodnie ze stawką ustaloną przez Wojewodę stosownymi zarządzeniami. Łącznie z tego tytułu sześciu pracownikom Urzędu wypłacono z dotacji celowej za 85 dni pracy w komisji na stanowisku sekretarza 10.200 zł. Prace komisji odbywały się w godzinach pracy Urzędu. Ponadto zgodnie z oświadczeniem Elżbiety Korczyńskiej, Zastępcy Dyrektora Wydziału Organizacyjnego Urzędu, za miesiące luty i marzec (zarówno roku 2015 jak i 2016) pobrali wynagrodzenie należne im ze stosunku pracy w pełnej wysokości. [dowód: akta kontroli str. 5-8, 66, 68, 73-74, 77-78, 83-84, 134, 231, 336-344, 409-410, 429-430, 433-434, 437-451, 458, 473-475, 482-484, 540-549]

Jadwiga Rzepińska, inspektor w Wydziale wyjaśniła, że sytuację, w której sekretarz komisji pobierał dodatkowe wynagrodzenie pobierając jednocześnie wynagrodzenie ze stosunku pracy, zastała ponad 20 lat temu. Nikt do tej pory nie zwrócił uwagi, że jest to nieprawidłowość. Dopiero w wytycznych dotyczących kwalifikacji w 2017 roku otrzymaliśmy szczegółowe wyjaśnienia w tej sprawie i pracownicy Urzędu pełnili funkcję sekretarza poświęcając swój urlop i wolny czas. Nie jestem pewna czy w następnych latach znajdą się takie osoby, a nie możemy zmusić nikogo do pracy w urlopie czy w czasie wolnym od pracy. Ja osobiście w 2017 roku zrezygnowałam z pracy w komisji i na pewno nie zdecyduję się na pracę poświęcając swój wolny czas. [dowód: akta kontroli str. 520-525]

Barbara Obara wyjaśniła: *Z uwagi na specyfikę pracy komisji (...) do funkcji sekretarza musi zostać wyznaczona osoba zajmująca się przygotowaniem kwalifikacji wojskowej, która zajmowała i zajmuje się jednocześnie przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem kwalifikacji, równocześnie wykonując inne obowiązki wynikające z zakresu czynności. Pracownicy pełniący funkcję sekretarza podpisywali jednocześnie listę obecności na komisji i w tut. Wydziale z uwagi na fakt, że praca w komisji trwała do ok. godz. 13.00, a później wracali do Urzędu i wykonywali swoje obowiązki. Od ponad dwudziestu lat osoby pełniące funkcję sekretarza pracowały w godzinach pracy Urzędu pobierając za tę pracę dodatkowe wynagrodzenie oraz wynagrodzenie należne im ze stosunku pracy. Zasady pobierania wynagrodzenia za pracę w komisji nie były kwestionowane przez organu nadzoru.* [dowód: akta kontroli str. 550-553]

Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2, ust. 4 i ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²³, dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia nadmiernego pobrania dotacji.

6. Zaksięgowaniu w latach 2015-2016 wydatków polegających na zakupie środków żywności na łączną kwotę 334,89 zł w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej.

W przypadku pięciu faktur wystawionych na łączną kwotę 616,30 zł, dotyczących zakupów na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej, opłacono je w całości z § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*. Z powyższej kwoty 334,89 zł stanowiły artykuły spożywcze (kawa, herbata, cukier). [dowód: akta kontroli str. 542-549, 589, 595-597, 602-603, 614-616, 623, 628-630, 641, 654-655]

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁴, w § 4220 ujmuje się zakup żywności.

Zastępca Dyrektora Wydziału Barbara Obara wyjaśniła: *zakupy środków żywności (kawa, herbata, cukier) zostały zapłacone z § 4210 zakup materiałów i wyposażenia, ponieważ w planie budżetu komisji nie zaplanowano § 4220. (...) wszystkie faktury sprawdzane były przez Wydział Księgowości, który nie zwrócił nam uwagi na nieprawidłowości w tym zakresie.* [dowód: akta kontroli str. 515, 517]

Dyrektor Wydziału Księgowości Urzędu Urszula Grabowska wyjaśniła: *Wydział (...) nie dokonywał płatności z tytułu wskazanych faktur, dotyczących zakupu artykułów spożywczych. Przedmiotowe płatności realizowane były przez pracownika Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej w formie gotówkowej z udzielonych zaliczek. Zaliczki wypłacane były przez Wydział Księgowości Urzędu na podstawie wniosków o zaliczkę, w których wskazano przeznaczenie zapotrzebowanych środków tj. zakup sprzętu i wyposażenia na potrzeby komisji. W planie finansowym ww. wydziału zabezpieczono środki finansowe, dotyczące komisji klasyfikując je m.in. do paragrafu 421. Z rozliczeń wynika, że z zaliczek sfinansowano m.in. zakup artykułów spożywczych. Jednocześnie informuję, że za wskazanie źródła finansowania określonego w planie finansowym Urzędu odpowiedzialny jest wydział merytoryczny Urzędu.* [dowód: akta kontroli str. 554-555]

Ocena częściowa

W propozycjach do planu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej, przedstawiano wojewodzie świętokrzyskiemu jedynie część informacji wymaganych § 13 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Listy stawiennictwa osób podlegających obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej w latach 2015-2016 sporządzone były zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie kwalifikacji i były aktualizowane na bieżąco.

Prezydent zapewnił w badanych latach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w sprawie kwalifikacji wojskowej, prawidłową formę wezwań dla osób podlegających kwalifikacji wojskowej oraz planowe stawiennictwo wzywanych do kwalifikacji osób. Wszystkim osobom wzywanim do kwalifikacji wojskowej wyznaczano stawiennictwo na tę samą godzinę, co było niezgodne z rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji. Ponadto pracownicy Wydziału dokonywali czynności polegających na sprawdzaniu tożsamości osób stawiających do kwalifikacji wojskowej, bez wymaganych ustawą upoważnień Prezydenta do dokonywania tych czynności w jego imieniu.

Prezydent prawidłowo prowadził wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony w którym ujmowano osoby, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu.

²³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

²⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

Na zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

Z otrzymanej dotacji na przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej wydatkowano 133,4 tys. zł, a niewykorzystaną część dotacji (30,6 tys. zł) zwrócono terminowo.

Prezydent zatrudnił na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej siedem osób, tj. o dwie osoby więcej niż wymagane art. 32a ust. 1 pkt 2 ustawy

Wysokość dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji była zgodna ze stawkami ustalonymi przez Wojewodę. Pracownikom Urzędu, pełniącym funkcję sekretarza komisji, wypłacono nienależnie 10.200 zł, gdyż prace komisji odbywały się w godzinach pracy Urzędu i pracownicy ci pobrali wynagrodzenie ze stosunku pracy w pełnej wysokości.

3. Prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji na wnioski osób podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej

Opis stanu faktycznego

Prezydent w kontrolowanym okresie nie wydawał decyzji, o których mowa w art. 39a ustawy, tj. o konieczności sprawowania przez osobę podlegającą obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny. [Dowód: akta kontroli str. 365]

Ocena częściowa

W związku z brakiem ww. postępowań, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od oceny tego obszaru.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁵, wnioskuje o:

1. Wydawanie, w przypadku powierzenia pracownikom Urzędu wykonywania w imieniu Prezydenta czynności polegających na sprawdzaniu tożsamości osób stawających do kwalifikacji wojskowej, pisemnego upoważnienia na podstawie art. 32 ust. 6 pkt 1 i ust. 7 pkt 1 ustawy.
2. Przedstawianie Wojewodzie wszystkich informacji w propozycjach do planu przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej, wynikających z § 13 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.
3. Rozkładanie w czasie wzywania osób do stawienia się do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z § 8 ust. 5 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.
4. Zatrudnianie osób na potrzeby przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej, zgodnie z wymogami art. 32a ust. 1 pkt 2 ustawy.
5. Zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 10.200 zł wraz z należnymi odsetkami, z tytułu wypłacenia pracownikom Urzędu pełniącym funkcję sekretarza komisji dodatkowego wynagrodzenia.
6. Prawidłowe klasyfikowanie i księgowanie wydatków realizowanych w ramach przeprowadzania kwalifikacji wojskowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

²⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia kwietnia 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura
w Kielcach

Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

Kontrolerzy:

Arkadiusz Pawlik
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Marcin Sudół
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis